

מסורת הש"ס

(א) [לעיל יג.], (ב) לעיל יב.
שבועות כ.,

תורה אור השלם

1. אִישׁ בִּי יִדָּר נָדָר לִי
אוֹ הִשְׁבַּע שְׁבַע לְאָסֵר
אָסֵר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל
דְּבָרוֹ כֹּכֵל הֵיכָא מִפּוֹ
יַעֲשֶׂה: במדבר ל ג

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה רבינא וכו'
שאוכל לך חלא: (ז) בר"ן
ד"ה אמר קרא וכו' ולא
למעוטא אלא בי היכי:

גליון הש"ס

גמ' הא בעם הארץ. ע'
לקמן דף כ ע"א:

מוסף רש"י

לכדתניא איזהו איסור
כו'. ללמדנו איסור עזמו
על החפץ (מאירי בשמו,
ע"ש).

פירוש הרא"ש

[illegible]

רעז"י

אלא רבי יהודה היא. דאית ליה מכלל לאו הן: היינו רישא. כלומר
כבר תנינא בפירקין דלעיל (דף יא.) לחולין שאוכל לך לא כשר וכו'
ומוקמינן לה כרבי יהודה ומאי קא משמע לן הכא אלא ודאי לא
איצטריך הכא חולין אלא אידי דנצא למימני כבשר חזיר כעבודת
כוכבים חנא נמי חולין: רבינא אומר.
הא דקטני חולין לאו דלמר חולין
שאוכל (א) אלא הכי קאמי אלו מותרין
בחולין האומר כבשר חזיר כעבודת
כוכבים כו': ואי לא סנא חולין.

דמשמע מותר כחולין הוא הוה
אמינא צעי שאלה לחסס היכא דאמר
כשבר חזיר או כעבודת כוכבים צעי
למישאל אי הוה נדר אי לא ולהכי
מנא חולין למימר דחולין גמורין
יניחו דלא צעי שאלה: ומי איכא
לפסוקי דעתא. דצעי שאלה היכא
דנדר כהאי גוינא אי לא תני נמי
חולין: והא מדקתני סיפא האומר
לנאסור הרי את אסורה לאימא. אע"ג
דנדר בדבר האסור דלא הוי נדר:
פוטחין לו פתח ממקום אחר. לגודר
זה לחרטה שצריך לצל לא לפני חסס
ואין פוטחין לו לומר הואיל וגדרת
דנדר האסור לא כלום נדרת אלא
מפתח אחר מראין לו ההימר כדי
שלא יקל את ראשו לכך כלומר להכי
מתריעין ליה שאלה ופוטחין לו פתח
ממקום אחר כדי שלא יהא קל
צעניו לידור בפק להזכיר אמו לגנאי.
ומדקתני צהא סיפא דלרבי שאלה
מכלל דרישא דלא קתני לא דרבי
שאלה ואפילו אי לא אמר חולין לא

מזכיריך ליה שאלה: אלא חולין ממילא נסבה. כדי נסבה: דהא
כסב נמי לאסור איסר. ונימא נמי עד שדור דזכר האסור:
לא אמר כלום. אלמא אפילו שאלה לא בעי: **לא אמר כלום**
מדאורייתא. הואיל דנדר דזכר האסור ומ"מ נריך שאלה כדי שלא
יקל את ראשו בך: **תלמיד חכם**. לא בעי שאלה דאקראי עגלמא
הוא דאירע לו ולא יקל את ראשו בך ומתני' מיירי צעם הארץ
דאי אמרת אפילו שאלה לא בעי יקל את ראשו להיות נודר כן:
הנודר

קאמער דהיינ' לימא ככר זה עלי ככשר חזיר לא אפסר דבשר וכו'. לאשמועינן דאע"ג דתלי נדרו בנדר שלא נאסר אלף לו לצדו כי ידור נדר עד שידור בדבר שהוא הנדור לגמרי שנאסר מכל מה שהם בריש פרק שצוותא שהם בתרא [שצוותא כן] כיום שמת בו אציו משה ככר ומתפסי' דא ככר אחר דר גמ"ע דלגב אורחיה מילתא אחרתיו דא בשר כיון דמ"מ משום נדר א"כ הם נאסרים עליו כי מתפסי' בלא נדר משום זעריה לא הוה אכיל בזה בשרא ושמי חמרא ומש"ה נדר ואע"ג דממילא גמי הוי ממנע מאי נפקא לן מיניה מ"מ מתפסי' שנהרג גדליה בן אחיקם אטעריכא ליה דמתפסי' ממילא וקמ"ל דהיי' משמע דההיא דלחבו אסר האמור בתורה נפקא לן מקרא דלאסוקי אמר קרא איש כי ידור נדר לה' עד שידור בדבר הנדור דאלמלא כוז' דהם משום דלא קאי בעיקרא דלא דינא לא קד ונקט קרא דהיי' און ה"נ דקור נאסר אסר מבעי' לן מתפסי' בדבר שלא נאסר אלא האסור לא הוה נדר ולא נריך שאלה כלל ואפילו בעם הארץ אלא במדיי' ואפי' בדבר שאינו נדור אלף לו בלצד חיל. וה"מ מתפסי' בנדר אבל מתפסי' בנדר אלא שחול אכל שצוה הוה אסר עממו מן ההפך אבל גוף וכן גמי אם אמר שלא אוכל בשר כיום שמת בו אציו הוה היה מושבע ע' נדרא כלל. ואיכא מ"ד דאכל דמתפסי' בשצוה לא כוונתא שצוה מפיו ד' שכתבי' שם כד' : א"כ צ"ע. דכיון דתני לא אמר כלום משמע שאינא דאף על גב דלריך שאלה לעם הארץ תני לא אמר כלום כיון ד

ואלו מותרין פרק שני נדרים

אלא רבי יהודה היא היינו רישא. ממתי דפרקא קמא [א] דתנן לחולין שאוכל לך קרי רישא. ונראה צעירי דה"פ בשלמא אי כר"מ מתוקמא לא תקשי לן היינו רישא משום דההיא דלעיל לוקמנא [ב] כרבי יהודה והכי קמי שרבי יהודה ואמר האומר ירושלמי וכו' והכא קמא לן מנא דאפילו לר"מ

אלא רבי יהודה היינו
בבשר חזיר כעבודת
זולין רבינא אמר הכי
זין בבשר חזיר כעבודת
זולין הוה אמינא בעי
קני על דעתא הכי הא
לאשתו הרי את עלי
ממקום אחר מכלל
האלא מחוורתא חולין
לי אמר קרא איש כי
דור בדבר הנדור אי
נמי דהא כתיב לאסור
דור איסר מבעי ליה
האמור בתורה כו':
את עלי כאימא כו':
שר אימא בבשר אחותי
אמר כלום אמר אבי
אוצריך שאלה מדרבנן
די חכמים * הא בעם
בתורה לא אמר כלום
שאלה לחכם ואמר
בם אינו צריך שאלה
תניא

ומעוטא (י) דכי היכי דלא תסבך אדעתין ומתפיס לא הוי נדר
 כבז רחמנא הני תרי קראי לאשמועינן במתפיס דבזר גנדר
 ומתפיס דבזר האסור הוי נדר וכל חד מינייהו חייל לא לאסור
 איכר למאי מוקמת ליה. ומפרקינן לאסור איכר מתבעי לכדתניא
 אצרו איכר וכו' כלומר וכיון דאפשר לאוקומה להך דרשא להכי
 מוקמת לה משום דסבירא היא דמתפיס דבזר האסור לא חייל
 דבשלמא דבזר הגדור מני' לאתפוס' ולומר ככר זה עלי' בנדר
 וקרבן שנאמר ע"י נדר אכל י' מתפיס דבזר האסור לא כלום
 אלא אסריה רחמנא והוא לא אסריה: **משבעי** **לדנתיא** **אצורו** **איכר**
 היינו יום שמת בו אצור חייל נדרא דאי לאו האי קרא הוה אמיינא
 מת אותו נדר קמ"ל קרא דלאסור איכר. ואי"ת אי"כ היכי מקשינן
 על ההא טובה קמ"ל וכדכתיבנא נראה בעיני' דמדלגא נקט מתא בנדר על
 אחא לאשמועינן דמתפיס בימינא שאפילו בלא נדר לא היה אוכל
 בזהו חייל נדרא והיינו יום שמת בו אצור ויום שמת בו אכל דאפילו
 בפרקי יום שמת בו אצור פשיטא דהא כל אסוריה ליהיב לאו מחמת
 ס' בנדר הוא דלא אפשר ליה לאתפוס' בציבורא כלל ומפרקינן יום
 דאית ביה נמי נדרא מתפיס בנדר הוא ואסור. ואם תאמר דהכא
 איכר ואילו התם צפרק שבועות שתיס בנדרא מיייתי לה מנא הי"מ
 מיתלגא מהאי קרא נפקא לן ולא מנעריך לן לאסור אכר כלל וי"ל
 ונדר נדר משום דההוא קרא נמי משמע דבזר הוי ע"י התפסה אכל
 לו לצדו דחיל נדריה: **הילכך** **לענין** **הכל** **נאמנין** **דמתפיס** **דבזר**
אשמו **בבזר** **ומהאי** **טעמא** **דכתיבנא** **במתפיס** **דבזר** **הגדור**
ס' שבועות **לא** **מהני** **דק"ל** **צפרק** **שבועות** **שתיס** **בנדרא** [כ. ט.] **דמתפיס**
על **הצפץ** **שאכר** **את** **הצפץ** **עליו** **בנדר** **ולפיכך** **כשהוא** **מתפיס** **חפץ**
ההצפץ **אין** **עליו** **נדר** **וקדושה** **כלל** **הילכך** **אי** **אמר** **זה** **כזה** **לא** **אמר** **כלום**
ואומר **יום** **לא** **אמר** **כלום** **הוא** **באותו** **יום** **מתפיס** **ואותו** **יום** **ליכא** **בגופיה**
י"ה **לענין** **קרבן** **ומלקות** **אכל** **אסורא** **מיהא** **איכא** **זה** **אינו** **מחזור** **וכמו**
נזיר **שאלה** **כלל** **ואפי'** **מדרבנן** **ומיירי** **בת"ח**: **והסגיא**. **בניחותא**. **כלומר**
י"ח **אין** **נזיר** **שאלה**: **היי** **גרסינן** **ואמר** **רבי** **יוחנן** **ואמר** **רבי** **נחמן**:
 והא

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ה א מ״ פ״א מהל'
מדרים הל״ט סמג
לארין רמב טוש״ע יו״ד ס'
רד סעי' א':
ו ב מ״ שס פ״ב הל' יג
סמג שס טוש״ע יו״ד
ס' רה סעי' א':
ז ג ד ה מ״ פ' יב מהל'
שבוועים הל' ה ופ״א
מהל' מדרים הל' כו סמג
לארין רמב טוש״ע
יו״ד ס' ריב:

תוספות

[illegible]

בע שבועה כפילות ואפילו יולקך לרצח לא קשיא כלל אמר כלום אפי' מדרבנן של הצעל קאי אבל בלא גר' כבשר אמי כבשר ת"ח צעי שאלה מדרבנן: